

ΕΑΕ: Ο ρόλος του ψυχολόγου

Δ. ΦΙΛΙΠΠΑΤΟΥ

Αναπλ. Καθηγήτρια

Τμήμα Ψυχολογίας

ΕΚΠΑ

Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση: Έννοια και σκοπός

- *Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση (ΕΑΕ)* είναι το σύνολο των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών στους μαθητές με αναπηρία και διαπιστωμένες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή στους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
- Αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της υποχρεωτικής και δωρεάν δημόσιας παιδείας
- Το κράτος υποχρεούται να παρέχει ΕΑΕ σε σχολεία Προσχολικής, Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
- Το είδος και ο βαθμός των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών προσδιορίζουν τη μορφή, τον τύπο και την κατηγορία των σχολικών μονάδων ΕΑΕ

Μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

- Τα άτομα εκείνα που για ολόκληρη ή ορισμένη περίοδο της σχολικής τους ζωής εμφανίζουν σημαντικές δυσκολίες μάθησης εξαιτίας αισθητηριακών, νοητικών γνωστικών, αναπτυξιακών προβλημάτων, ψυχικών και νευροψυχικών διαταραχών οι οποίες επηρεάζουν τη διαδικασία σχολικής προσαρμογής και μάθησης.

Κατηγορίες μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

- Νοητική αναπηρία (ανεπάρκεια ή ανωριμότητα)
- Σοβαρές αισθητηριακές αναπηρίες (προβλήματα) όρασης ή ακοής
- Κινητικές αναπηρίες
- Χρόνια μη ιάσιμα προβλήματα υγείας
- Διαταραχές ομιλίας και λόγου
- Ειδικές μαθησιακές δυσκολίες
- Άλλες αναπτυξιακές διαταραχές (π.χ. ΔΕΠΥ)
- Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος
- Ψυχικές διαταραχές
- Πολλαπλές αναπηρίες
- Μαθητές με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, παραβατική συμπεριφορά λόγω κακοποίησης και ενδοοικογενειακής βίας
- Μαθητές με μια ή περισσότερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα (gifted children)

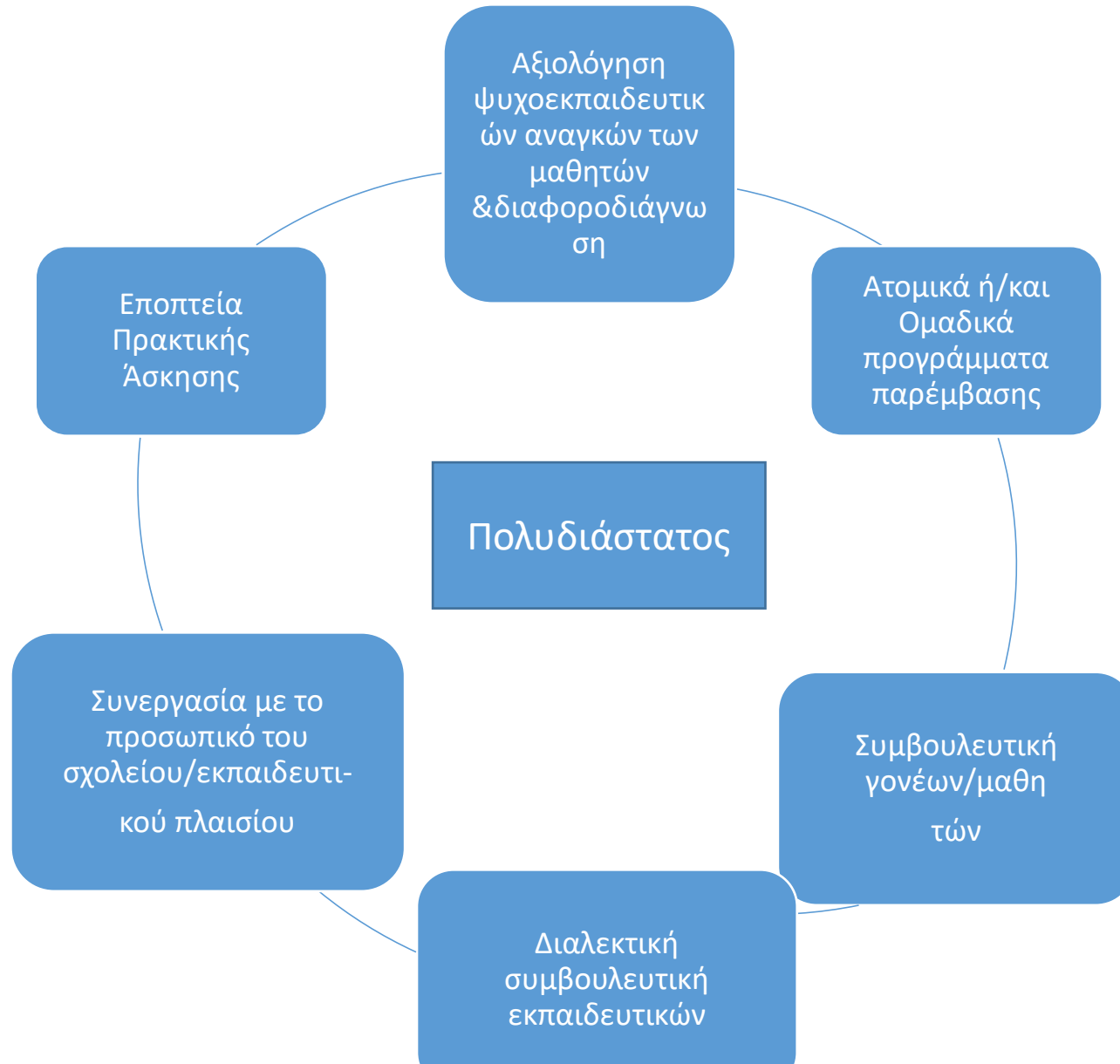
Ποιες είναι οι ΣΜΕΑΕ (Ν.3699/2008)

- Α. Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση
 - Νηπιαγωγεία ΕΑΕ (έως 7 ετών)
 - Δημοτικά σχολεία ΕΑΕ (έως 14)
- Β. Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
 - Γυμνάσια ΕΑΕ (έως 19 ετών – 4 τάξεις)
 - Λύκεια ΕΑΕ (έως 23 ετών – 4 τάξεις)
- Γ. Δευτεροβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση
 - Ειδικά Επαγγελματικά Γυμνάσια (5 τάξεις)
 - Ειδικά Επαγγελματικά Λύκεια (4 τάξεις)
 - Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΕΕΚ)
 - Ενιαία Ειδικά Επαγγελματικά Γυμνάσια και Λύκεια (ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ.Λ.)

ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

- Ίδρυμα Προστασίας και Αποκατάστασης Παιδιών και Νέων με Νοητική Υστέρηση «Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ»
- Σικιαρίδειο Ίδρυμα
- Ίδρυμα για το Παιδί «ΠΑΜΑΚΑΡΙΣΤΟΣ»
- Ελληνική Εταιρεία Προστασίας Αποκατάστασης Αναπήρων Παιδιών (ΕΛΕΠΑΑΠ)
- Εργαστήριο Ειδικής Αγωγής " Μαργαρίτα «
- «Το Εργαστήριο-Λίλιαν Βουδούρη»

Ο ρόλος του Ψυχολόγου στην Εκπαίδευση

Ψυχοεκπαιδευτική και ψυχοδιαγνωστική αξιολόγηση

- Λήψη αναπτυξιακού και ψυχοκοινωνικού ιστορικού από γονείς
- Αξιολόγηση των νοητικών, μαθησιακών, ψυχοσυναιθηματικών και κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών
- Διάγνωση ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών

Παρεμβάσεις στο σχολικό πλαίσιο

- Α. με μαθητές
 - Ομαδικά προγράμματα πρόληψης και παρέμβασης
 - Ατομικές παρεμβάσεις-ψυχοθεραπείες
 - Σχεδιασμός ΕΕΠ, εφαρμογή και αξιολόγηση
 - Πρώιμη παιδική παρέμβαση
 - Ψυχοπαιδαγωγικό πρόγραμμα παιδιών/εφήβων

Παρεμβάσεις στο σχολικό πλαίσιο

- Β. με γονείς/κηδεμόνες
 - Συμβουλευτική γονέων
 - Ψυχοεκπαίδευση γονέων
 - Ομάδες γονέων
 - Συνεργασία οικογένειας-σχολείου-κοινότητας
- Γ. Συνεργασία με τα σχολικά/εκπαιδευτικά πλαίσια
 - Συμβουλευτική υποστήριξη των εκπαιδευτικών
 - Διαλεκτική συμβουλευτική
 - Συνεργασία με τα μέλη της διεπιστημονικής ομάδας
 - Διασύνδεση με την κοινότητα

Γενικά καθήκοντα και αρμοδιότητες του ψυχολόγου σε μονάδες ειδικής αγωγής (ΥΑ 9387/2017)

- Ισότιμη συμμετοχή στις δραστηριότητες και τις διαδικασίες του σχολικού πλαισίου όπως και το υπόλοιπο προσωπικό του σχολείου
- Δεν απαλλάσσονται από τα γενικά και ειδικά καθήκοντα του σχολείου
- Συνεργασία με εκπαιδευτικούς και το λοιπό ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου
- Παράλληλη άσκηση καθηκόντων με του εκπαιδευτικού μέσα στην τάξη ή εκτός αλλά δεν τους υποκαθιστούν
- Συστηματική ενημέρωση του ατομικού φακέλου των μαθητών και τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου και του κώδικα δεοντολογίας
- Υποβολή προγράμματος δραστηριοτήτων στο σχολικό σύμβουλο ειδικής αγωγής